

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 212/2019
30.09.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Зоране Делибашић и Гордане Комненић, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Душан Михајловић, адвокат из ..., против тужених ББ из ..., ВВ из ... и ГГ из ..., чији је заједнички пуномоћник Радомир Илић, адвокат из ..., ради утврђења права својина, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2131/18 од 16.10.2018. године, у седници одржаној 30.09.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2131/18 од 16.10.2018. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Рашкој П 367/17 од 08.12.2017. године, ставом првим изреке утврђено је да тужилац има право својине на катастарској парцели број ... КО ... у површини од 1.35,75 ари, која је по култури шума 3. класе, уписана у поседовни лист број ... на тужене, односно туженог ББ, пок. ДД и пок. ЂЂ, правне претходнике друго и треће туженог, што су тужени дужни признати и дозволити промену код надлежне службе за катастар непокретности. Ставом другим изреке обавезани су тужени да тужиоцу накнаде трошкове поступка од 159.200,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2131/18 од 16.10.2018. године, преиначена је првостепена пресуда, тако што је одбијен тужбени захтев којим је тужилац тражио да се утврди према туженима да тужилац има право својине на катастарској парцели број ... КО ... у површини од 1.35,75 ари, која је по култури шума 3. класе, уписана у поседовни лист број ... на тужене, односно туженог ББ, пок. ДД и пок. ЂЂ, правне претходнике друго и треће туженог, што су тужени дужни признати и дозволити промену код надлежне службе за катастар непокретности и обавезан тужилац да туженима накнади трошкове поступка од по 112.367,00 динара са законском затезном каматом почев од дана извршности па до исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку применом члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“ број 72/11, 55/14, 87/18 и 18/20), па је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ни у поступку пред другостепеним судом није дошло до пропуста у примени или до погрешне примене које од одредаба овог Закона, па нема ни повреде из члана 374. став 1. ЗПП, на коју се ревизијом указује.

Према чињеничном стању на коме је заснована побијана одлука, кат.парц. бр. ... КО ..., по култури шума површине 5.20,88 ха уписана је у поседовни лист број ... на име ЕЕ из ..., на основу фотограметријског премера који је ступио на снагу у току 1968. године. У току 1999. и 2004. године ова парцела уписана је у поседовни лист број ... на име туженог ББ, пок. ДД (оца туженог ВВ) и пок. ЋЋ (оца туженог ГГ), са уделом од по 1/3 идеалног дела, а на основу пресуде Општинског суда у Рашки П 496/71 од 08.03.1972. године. Утврђено је да је кат.парц. бр. ..., по пописном катастру, раније носила ознаку број ... КО ..., по култури шума четврте класе површине 2.80,00 ха, уписана у поседовни лист бр. ... на име ЖЖ из ..., на месту званом „...“. Из пресуде П 496/71 од 08.03.1972. године произилази да су тужени од пок. ЕЕ купили целу катастарску парцелу број ... и део кат.парц. бр. ... КО ... која се водила на име ЖЖ. Из пресуде Среског суда у Рашки П 756/60 од 19.09.1960. године утврђено је да 33, мајка тужиоца има право својине на $\frac{1}{4}$ идеалног дела заоставштине свог оца у коју спадају и катастарске парцеле ... и ... на месту званом „...“ по култури шума, које парцеле се граниче, између осталог, и са државном имовином и са катастарском парцелом ИИ, оца тужиоца. Из налаза вештака геометра, утврђено је да спорна катастарска парцела бр. ... носи привремени број ... и има површину од 1.35,75 ха, да није могла да се идентификује парцела по пресуди из 1972. године, те да је ова пресуда неизвршива, као и да на основу мера и граница из наведене пресуде не може да се утврди површина, односно да нема довољно података за идентификацију, што је у сагласности са уверењем Службе за катастар непокретности по коме није могућа прецизна идентификација у погледу облика, положаја и површине пописног катастра и фотограметријског премера из разлога што пописни катастар не располаже нумеричким подацима међних тачака неопходних за успостављање претходног стања по пописном катастру у односу на међне белеге по фотограметријском премеру који је ступио на снагу 1968. године.

Првостепени суд је усвојио тужбени захтев за утврђење права својине, закључивши да је отац тужиоца имао парцелу у делу где су тужени купили ливаду и део шуме од пок. ЕЕ, да је мајка тужиоца наследила имовину од свог оца на истом месту (на месту званом „...“), да су тужиочеви отац и мајка спојили своју имовину приликом снимања и која је омеђена али да тужилац није био присутан приликом аероснимања, па је цела катастарска парцела број ... КО ... уписана на име пок. ЕЕ, оценивши да тужени нису пружили доказ да су купили целу кат.парц. бр. ..., већ само део ове парцеле (што произилази из пресуде П 496/71), као и да је катастарска парцела бр. ... по пописном катастру носила ознаку ..., по култури шума четврте класе, у површини 2.82,00 ха, била уписана на ЖЖ, брата пок. ЕЕ, то је првостепени суд закључио да, иако кат.парц. бр. ... по аероснимању има површину од 5.20,88 ха, цела парцела није припадала ни пок. ЕЕ ни његовом брату ЖЖ, па није могла припасти ни туженима.

Међутим, другостепени суд је преиначио првостепену одлуку и одбио тужбени захтев, закључивши да тужилац као странка која тврди да има право својине на катастарској парцели број ... КО ... сноси терет доказивања, с обзиром на чињеницу да су тужени ББ и правни претходници тужених ВВ и ГГ уписани као власници са по 1/3 удела на целој катастарској парцели ... КО ... у површини од 5.22,39 ха, те да тужилац није доказао право својине на спорној парцели на основу наслеђа иза мајке и оца.

Становиште другостепеног суда је правилно.

У конкретном случају тужилац тужбеним захтевом тражи да се утврди према туженима да тужилац има право својине на кат.парц. ... КО ... у површини од 1.35,75 ари, по основу наслеђа у смислу члана 20. Закона о основама својинскоправних односа. Из утврђеног чињеничног стања произилази да мајка тужиоца има право својине на $\frac{1}{4}$ идеалног дела од заоставштине свог оца у коју спадају и катастарске парцеле ... и ... на месту званом „...“ (на основу пресуде Среског суда у Рашки П 756/60 од 19.09.1960. године), да је кат.парц. ... раније носила ознаку ..., као и да је кат.парц. бр. ... КО ... по култури шума, површине 5.20,88 ха уписана у поседовни лист број ... на име ЕЕ из ... на основу фотограметријског премера који је ступио на снагу у току 1968. године, а у току 1999. и 2004. године ова парцела уписана је у поседовни лист број ... на име туженог ББ, пок. ДД (оца туженог ВВ) и пок. ЂЂ (оца туженог ГГ), са уделом од по 1/3 идеалног дела (на основу пресуде Општинског суда у Рашки П 496/71 од 08.03.1972. године). Имајући у виду наведено, по оцени Врховног касационог суда, правилан је закључак другостепеног суда да је на основу утврђеног чињеничног стања првостепени суд извео неправилан закључак да су родитељи тужиоца били власници спорне парцеле и да је тужилац по основу наслеђа постао власник кат.парц. ... КО ..., односно није наступио основ из члана 20. став 1. Закона о основама својинскоправних односа („Службени лист СФРЈ“, број 6/80 ... „Службени лист СРЈ“, број 29/96 и „Службени гласник РС“, број 115/05) за стицање права својине у корист тужиоца на овом делу парцеле по основу наслеђа, те да тужилац као странка која тврди да има право својине на наведеној катастарској парцели сноси терет доказивања.

Неоснован је навод ревизије да је у току поступка доказано да је тужилац био савестан држалац спорне непокретности преко 20 година, те да је стекао право својине на овој непокретности одржајем. Одржај, као основ за стицање права својине у смислу члана 28. Закона о основама својинскоправних односа подразумева да власник не врши својинско право на ствари коју држалац користи неометано и непрекидно током одређеног законом прописаног рока и то савесно у уверењу да је он њен власник. Нужни услов за стицање права својине ванредним одржајем је савесност државине, а не њена законитост. Несавесна државина не може никада, па ни протеком времена да доведе до стицања права својине, али законитост државине је услов за стицање својине само код редовног одржаја из члана 28. став 2. Закона о основама својинскоправних односа. У смислу правила о ванредном одржају из члана 28. став 4. Закона о основама својинскоправних односа, савестан је држалац онај који непокретност држи у уверењу да је њен власник, а да није знао нити је према околностима случаја могао знати да непокретност коју држи није његова, а несметани посед у трајању од 20 година доказује оправданост таквог уверења. Институт одржаја се заснива и на чињеници не вршења права својине од стране власника. У првостепеном поступку је изведеним доказима (саслушањем сведока) утврђено да је тужилац у државини дела парцеле ... дуги низ година. Дакле, није на несумњив начин утврђено да ли је тужилац био у

непрекидној и несметаној државини предметне парцеле дуже од 20 година, будући да је изведеним доказима (саслушањем сведока) утврђено и да су са предметне катастарске парцеле (шуме) и тужилац и тужени вршили сечу шуме, из чега следи да тужилац није доказао да је ту парцелу држао и користио као савесни држалац да би стекао право својине на ту ствар одржајем у смислу наведене законске одредбе. Како тужилац није доказао ни да је предметна катастарска парцела ушла у предмет заоставштине иза његових родитеља, да би се сматрало да је моментом отварања наслеђа иза пок. мајке и пок. оца постао држаоц спорне парцеле (члан 73. Закона о основама својинскоправних односа), стога је правилно другостепени суд преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев тужиоца.

На основу изнетог, применом члана 414. став 1. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Весна Поповић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић